

Ministerie van Klimaat en Groene Groei

De Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S.Th.M. (Sophie) Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Den Haag, 5 augustus 2024

Aantal bijlagen : --
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : ACM/UIT/626929
Contactpersonen :
Onderwerp : ACM/24/190926 UHT Beëindigen salderingsregeling

Geachte mevrouw Hermans,

Bij brief van 18 juli 2024 heeft u de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) verzocht om uiterlijk op 31 juli 2024 een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets (hierna: UHT) uit te voeren op het wetsvoorstel "Wijziging van enkele wetten ter uitvoering van de beëindiging van de salderingsregeling voor elektriciteit" (hierna: wetsvoorstel).

De ACM acht het wetsvoorstel handhaafbaar en uitvoerbaar, op voorwaarde dat het wetsvoorstel en de toelichting op drie punten worden aangevuld. De ACM verzoekt de minister in het wetsvoorstel op te nemen dat een terugleververgoeding niet redelijk is wanneer deze onevenredig laag is gezien de kosten en baten van de leverancier¹, en bovendien niet concurrerend is. Ook is de bevoegdheid om een minimum terugleververgoeding vast te stellen een belangrijke randvoorwaarde voor de ACM om effectief te kunnen handhaven. Ten slotte is verduidelijking nodig in het wetsvoorstel hoe leveranciers om moeten gaan met langlopende contracten die zijn of worden afgesloten voor 1 januari 2027 en doorlopen tot na 1 januari 2027. Om de handhaafbaarheid van het wetsvoorstel te verzekeren, is het nodig dat de minister het voorstel en de memorie van toelichting op deze drie punten uitwerkt. In deze UHT biedt de ACM enkele handvatten om deze punten verder uit te werken in het voorstel en de memorie van toelichting. Met inachtneming van deze punten kan de ACM de terugleververgoeding toetsen binnen het huidige tarieftoezicht.

Uitwerking begrip redelijke terugleververgoeding

In het wetsvoorstel is opgenomen dat een consument met zonnepanelen² een redelijke vergoeding ontvangt voor teruggeleverde elektriciteit. Het wetsvoorstel bevat echter geen definitie van het begrip redelijke terugleververgoeding. Uit de memorie van toelichting blijkt dat de terugleververgoeding gerelateerd dient te zijn aan de marktwaarde van teruggeleverde elektriciteit. De memorie van toelichting verwijst in dit verband naar Richtlijn 2018/2001 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (hierna: de richtlijn hernieuwbare energie). Artikel 21, tweede lid, van de richtlijn hernieuwbare energie bepaalt dat consumenten met zonnepanelen recht hebben op een beloning voor de zelfopgewekte elektriciteit die een afspiegeling is van de marktwaarde van die elektriciteit. Ook moet de

¹ Naast traditionele energieleveranciers kunnen dit ook andere marktdeelnemers zijn aan wie hernieuwbare elektriciteit wordt teruggeleverd, zoals aggregators.

² Naast consumenten met een kleine aansluiting betreft dit ook andere eindafnemers met een kleine afsluiting zoals kleinzakelijke afnemers.

beloning rekening kunnen houden met de waarde op lange termijn van de zelfopwekking voor het net, het milieu en de samenleving.

De ACM is belast met het toezicht op de redelijkheid van de terugleververgoeding. De ACM adviseert in het wetsvoorstel op te nemen dat een terugleververgoeding niet redelijk is wanneer deze onevenredig laag is gezien de kosten en baten van de leverancier, en bovendien niet concurrerend is. De door de ACM geadviseerde definitie sluit aan bij de definitie van de redelijke leveringstarieven in artikel 2.5, tweede lid, van het wetsvoorstel Energiewet en de richtlijn hernieuwbare energie.

Opleggen van een minimum terugleververgoeding

Op basis van het wetsvoorstel is de ACM niet bevoegd een minimum-terugleververgoeding vast te stellen. Ook is er geen grondslag voor compensatie voor consumenten met zonnepanelen die eventueel een te lage vergoeding hebben ontvangen. Om daadkrachtig te kunnen optreden heeft de ACM de bevoegdheid nodig om in specifieke gevallen een minimum terugleververgoeding te kunnen opleggen aan leveranciers die onredelijke vergoedingen hanteren. Met een minimumvergoeding is de consument het meest direct geholpen. De ACM constateert dat artikel 21 van de richtlijn hernieuwbare energie ruimte biedt voor deze bevoegdheid.

Langjarige contracten afgesloten voor 2027

De ACM vraagt de minister om verduidelijking over hoe leveranciers om moeten gaan met vaste contracten die ingaan voor 2027 en doorlopen tot nadat de salderingsregeling is afgeschaft op 1 januari 2027. De aanpassing van de voorwaarden van lopende contracten zal niet op een uniforme wijze geschieden, waardoor er verschillen ontstaan tussen de contractuele voorwaarden die leveranciers hanteren. Zowel vanuit het perspectief van consumentenbescherming als vanuit het perspectief van een goed werkende energiemarkt is het wat de ACM betreft essentieel dat consumenten goed geïnformeerd worden over hun rechten. De ACM geeft de minister daarom in overweging om in het wetsvoorstel een overgangsregeling op te stellen die de consumenten uniforme rechten geven. De ACM verzoekt daarbij ook te regelen dat de consumenten de mogelijkheid hebben om hun overeenkomst kosteloos op te zeggen als de leverancier de voorwaarden eenzijdig aanpast naar aanleiding van de afschaffing van de salderingsregeling.

Ten slotte ziet de ACM aanleiding om aanvullend advies te geven over de terugleververgoeding in relatie tot de maatschappelijke baten.

Niet negatieve terugleververgoeding en maatschappelijke baten van zonnepanelen

In het wetsvoorstel is opgenomen dat de terugleververgoeding voor een consument met zonnepanelen niet kan worden vastgesteld op een negatief bedrag. Het wetsvoorstel voorkomt hiermee de mogelijkheid dat een consument moet betalen voor invoeding. De ACM begrijpt de keuze voor de niet-negatieve terugleververgoeding. Met deze keuze houdt de minister rekening met de maatschappelijke baten van zelfopgewekte elektriciteit door consumenten. De ACM wijst de minister wel op enig risico bij de huidige vormgeving van de niet-negatieve terugleververgoeding. Het staat leveranciers namelijk vrij om hiervoor gemaakte kosten op andere wijze alsnog in rekening te brengen, bijvoorbeeld via het vastrecht. De ACM denkt graag mee hoe dit risico kan worden ondervangen.

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

drs. M.R. Leijten
Bestuurslid